

ABONAMENTUL :

De la an 70 Lei = 140 Cor.
 An. an 36 Lei = 72 Cor.
 Trei luni 18 Lei = 36 Cor.
 Prețul unui număr e de
 25 bani sau 50 fl.
 Telefon p. oraș și în
 suburban Nr. 750.

ROMÂNUL

**REDACTIA
 ȘI ADMINISTRAȚIA**
 Strada Zrinyi numărul 1 e.
INSERTIUNILE
 se primesc la administrație
 și se taxează după tară.
**MANUSCRIPTELE NU SE
 ÎNAPOAIAZĂ.**

Două defilări

de Alex. Anestin.

Două parăzi. Mai bine zis două momente mișcătoare și solemne, două contraste purtând în ele deosebirea isbitoare dintre a-murg și auroră, două viziuni din care una mohorâtă și îndepărtată și totuși mândră și impunătoare ca un drapel prefăcut în sdrențe în tumultul bătăliei, iar alta limpede și luminoasă ca apele unei suprafețe de cristal.

Și totuși somptuoasa strălucire a viziunii de pe urmă, evoacă în mod luminos pe cea dintâi, de o solemnă și dureroasă majestate în cadrul său posomorât.

Defilarea din ziua de 1 Decembrie ne amintește o altă defilare, în ceață și în frig, într'unul din momentele cele mai grele ale luptei când soarta refuza să-și mai întindă mâna protectoare asupra armatelor noastre de viteji.

În dimineața îndoelnică și rece a unei zile de Octombrie, batalionul trebuia să apuce pe cărările întortochiate ale munților, unde era așteptat de alte trupe, pentru ca împreună să se arunce la asalt.

Bruma se lăsa ca o pânză argintie, rupându-se de colțurile stâncilor, în vreme ce undele repezi și apropiate ale Oltului, răsunau vioi și cadentat.

În fața ochilor cercetători ai șefilor, trupa te pune în mișcare, cu pași regulați ca de paradă, mergând liniștită la isbândă sau la moarte, atrasă de magica linie a frontului, ce se întindea dincolo de crestele neguroase ale munților.

Te vile armelor au scăpărări scurte și sinistre; mâinile duse la chipiuri salută stințardul, ascuns în închisoarea lui de mușama.

Câtă tristețe în salutul acesta adresat drapelului, ce-și proiectează silueta negricioasă și subțire peste capetele oamenilor pe cari dragostea de țară îi face să meargă fără frică la moarte și la sacrificiu.

În sgomotul pașilor ce fac să vibreze întinderea șoselei, ca sub o ondulațiune de cutremur, batalionul trece înainte, învăluit din ce în ce de ceață, arătând că sub puterea sentimentului de disciplină și a regăsit calmul și echilibrul sufletesc.

Cea de-a doua viziune. 1 Decembrie, aniversarea reînnoirii Ardealului la sânul vechiului regat.

O zi frumoasă și caldută, un cer limpede și liniștit din care lumina se revărsa valuri asupra maselor de oameni îngrămădiți pe trottoare și pe piața din fața Catedralei.

Ordine scurte repezi, vibratoare, comenzi răoase ca o sabie și trupele se pun în mers făcând să duduie astfaltul sub pasul lor impunător.

Baionetele sub revărsarea razelor de soare, aruncă fulgere. Acestea însă departe de a fi sinistre ca în prima viziune, sunt vesele și orbitoare așa cum se cuvine să țâșnească din armele eroilor victoriei unui popor.

Cu frunțile sus, ca fascinați de gloria și dragostea ce-i înconjoară, soldații defilează ca un singur om, înfiorați de același entuziasm, cu inimile bătând de aceiași palpațiune uriașe.

Și prin minunata putere a iluziei, nouă tutulor cari privim, ni se pare că alături de aceste trupe, fără de veste înmiiite, defilează toți eroii rămași prin vâgăunele imense ale

munților, pe crestele aride și pustii și în valurile turburi ale apelor, toți cari și-au dat viața pentru a fixa în cadrul de astăzi, de glorie și de lumină, realizarea admirabilă a visului național.

Defilați mândri și frumoși apărători ai cauzei celei mai înalte! Pentru voi sunt privirile încurajatoare ale șefilor, pentru voi entuziasmul, pentru voi legionari obscuri, aceste aclamații furtunoase și această imensă fluturare de batiste, pentru voi cari n'ați cerut nimic dar ați dat totul în schimb, pentru voi cari cu trei ani în urmă, ați trecut învăluți în umbră și în ceață, drept la moarte, atrași de magica linie a frontului.

Două defilări, două viziuni incomparabile, mișcătoare în tristețea și în măreția lor.

Demisia guvernului.

— Declarațiile primului ministru. —

Anunțând decizia guvernului de a se retrage, d. general Văitoianu, a făcut în Cameră următoarele declarațiuni:

„În lupta pentru dreptate în lume libertatea și egalitatea drepturilor tuturor națiunilor, fie ele mari, fie ele chiar mici, țara mea, țara noastră și-a făcut pe deplin datoria și dovadă mormintele și crucile albe presărate pe crestele munților, văi și ponoare, și de data aceasta, se poate spune de dincolo de Tisa și până la Nistru. Țara noastră n'a fost cea din urmă în război; nu și-a ales momentul în raport cu interesele particulare: nu a pregetat să-și verse ultima picătură de sânge pentru cuvântul dat, cuvânt ce și l-a ținut. Spunea d. președinte al Camerei, de mici neînțelegeri ce pot surveni în totdeauna între membrii aceleiași familii și care în totdeauna se isprăvesc cu bine. Dlor deputați, membrii familiei despre care se vorbește se înțeleg prea mult ca să se poată bănuși chiar o umbră de neînțelegere. Asigurările formale și solemne, magnanimitatea aliaților sunt cheazășia drepturilor noastre naturale. Dlor deputați, guvernul nostru și-a îndeplinit însărcinarea și salută cu dragoste viitorul guvern ce va eși din mijlocul reprezentanței națiunii. Singurul în drept de a aviza și angaja cu asentimentul dv. viitorul țării, guvernul de astăzi se retrage prezentând demisia sa Suveranului. El duce cu sine amintirea unei datorii cinstit împlinită, iar dacă s'ar putea vorbi de răsplată, acolo unde nu trebuie decât de sacrificiu, ar îndrăzni să spună că răsplata sa este prezența dv., a tuturor din toate unghiurile României-Mari în acest Parlament, atât de dorit de inima ori cărui bun român, Luându-ne rămas bun vă spunem: spor la muncă și mai cu seamă dragoste de țară!

Amânarea semnării păcii.

București 1. — „Viitorul“ află din sorzinte sigură, că pentru a se evita o eventuală agravație a conflictului cu România, aliații din proprie inițiativă ne vor acorda încă un ultim termen pentru luarea unei hotărâri definitive.

Inaugurarea poliției române în Arad.

Duminecă în 30 Noembrie c. s'a scris o nouă pagină în istoria orașului Arad: inaugurarea poliției române.

Actul inaugurării s'a săvârșit în cadrul unei solemnități impozante.

Dimineața, la orele 10 și jumătate viitorii polițiști ai Aradului conduși de șeful poliției și de ofițerii de poliție s'au înșiruit în fața primăriei având în fața lor o companie de infanterie cu drapel și muzică.

La orele 11 sosește d. prefect al orașului dr. R. Veliciu, însoțit de d. primar dr. I. Robu și de reprezentanții autorităților și societății românești.

Șeful poliției dă raportul dlui prefect.

Sosesc încă prefectul județului d. dr. I. Marșieu, șeful direcțiunii financiare d. I. Arsenovici, ofițerii de jandarmi din Arad înfrunte cu d. colonel Popovici.

Gornıştii anunță sosirea dlui general Bădescu, care primind raportul trece în revistă compania de soldați.

Urmează depunerea jurământului de către polițiști.

Drapelul e adus în fața acestora și în grupuri, noii păzitori ai ordinii, cu mâna pe drapel, jură credință M. Sale Regelui Ferdinand I. și Consiliului Dirigent și că vor împlini toate ordinele, ce le vor primi dela șefi și vor păzi ordinea orașului și siguranța locuitorilor.

După depunerea jurământului, prefectul orașului d. dr. R. Veliciu adresează o scurtă cuvântare noilor păzitori ai ordinii și siguranței orașului.

„Frați am fost a spus d. prefect în suferințele trecutului, frați suntem și acum când ne bucurăm de libertate.

Bărbăția armatei române a făcut România-mare pe care noi avem datoria să o întărim și să o păzim.

Voi aveți să fiți străjuitorii vii ai ordinii publice și siguranței orașului.

Împliniți-vă aceasta misiune fără considerație de religie sau de alte neamuri.

Aveți un conducător harnic și dacă îndepliniți cu sfințenie și demnitate ordinele lui, veți face cinste și onoare neamului românesc. Vă urez sănătate și tărie“.

A vorbit polițiștilor d. general Bădescu, care spune că a venit cu bucurie și plăcere la acest act, știind că i se vor prezenta bărbați frumoși și voinici, cum sunt totdeauna românii.

Ați depus azi jurământul în fața șefilor voștri și în fața lui Dumnezeu, jurământ prin care vă legați că veți împlini cu demnitate și cinste consemnul ce veți primi dela șefi.

Vi s'a încredințat paza, cinstea și demnitatea orașului Arad. Sunteți cei dintâi polițiști ai orașului în România-mare; numele vostru va fi scris cu litere de aur în istoria acestui oraș.

D. general își termină cuvântarea cu urări la adresa Regelui și a armatei române care a realizat unirea neamului.

A urmat apoi defilarea în fața dlui general și a autorităților civile. Un public numeros a asistat la acest act solemn.

Serbarea libertății.

Orașul Arad, sediul de acum un an al Consiliului central român și în care a fost luată hotărârea pentru marea manifestare a voinței poporului românesc din fosta Ungarie la Alba-Iulia, a comemorat ziua de 1 Decembrie în mod demn de rolul ce a avut. Intreagă societatea românească, toate autoritățile și instituțiile românești au căutat să dea cel mai mare fast aniversării zilei, în care s'a manifestat voința unirii cu țara mamă.

Orașul îmbrăcat în haina de sărbătoare în vederea aniversării, a arborat tricolorul român.

În ambele biserici românești s'au celebrat dimineața liturgiile, la care au luat parte toate autoritățile militare și civile, în frunte cu dnii generali Jitiianu și Bădescu, prefectul orașului d. dr. R. Veliciu și al județului dr. I. Marșieu, elevii și elevele institutelor de învățământ cu corpul profesoral și imens public.

Pe piața Șaguna, în fața catedralei au asistat la serviciul divin trupele garnizoanei cu drapel și muzică.

În cursul serviciului divin celebrat de protoiereul d. dr. Ciuhandu, acesta a ținut o predică, în care a făcut o paralelă între adunarea evreilor dela Masifa lângă Ierusalim cu două sute ani înainte de venirea Mântuitorului și între adunarea dela Alba-Iulia. Arată suferințele, neamului românesc răbdate cu mucenicie în robia de veacuri până la adunarea dela Alba-Iulia.

Din suferințele acestea, din conștiința religioasă și din aceea a românității a răsărit conștiința poporului ca factor de civilizație română creștină la porțile Orientului.

Tradiția „Daciei fericite“ a poporului românesc, care s'a mai alipit pe o vreme scurtă sub Mihai Viteazul, a primit azi ființă statornică.

Dzeu a vrut ca în clipa supremei primejdii naționale, când ne găseam prinși între silnicia și ademenirile celor puternici să răsară pentru noi cine să zică așa ca Judita, din istoria Evreilor: „Să arătăm fraților noștri asupriți, că de noi să razimă sufletul lor și sfințele, și biserica și altarul se proptesc pe noi“.

La strigătul acesta de primejdie au vuit Carpații în 1916 și 1918, când frații liberi au sărit în toc pentru eliberarea fraților subjugati.

Vitejia și jertfa fraților și Aliaților s'a îndeplinit: eliberarea, pe care Adunarea dela Alba-Iulia a săvârșit-o, când au decretat unirea tuturor Românilor într'un mare stat național unitar pe baza principiilor de libertate și dreptate.

La temelie statului nostru unitar este pusă dreptatea față de conlocuitorii și conțetenii noștri.

D. dr. Ciuhandu arată apoi că, din alt punct de vedere concepția statului național, a libertății și a democrației sunt concepții ale credinței creștine.

După serviciul divin, d. general Jitiianu a trecut în revistă trupele, apoi în sunetul muzicii primește defilarea elevilor școalelor cu stegulețe tricolore în mână, corpul ofițeresc și trupele.

Festivitățile școlare.

Cu prilejul aniversării au avut loc reușite festivități școlare.

La festivitatea dela școala din Strada Kazincey, de sub conducerea învățătorului director d. dr. D. Popoviciu, unde fuseseră concentrați toți elevii români, au luat parte și d. general Bădescu, prefectul orașului și județului, primarul orașului, revizorul școlar, șeful direcțiunii financiare, reprezentanții conzistoriului etc.

Festivitatea a fost deschisă cu „Imnul regal“ cântat de corul elevilor condus de d. director Popoviciu, care a ținut un discurs festiv: Oratorul, vorbind de procesul Memorandului, a reînscris meritele mari ale fruntășului-conducător din județul Arad Mihail Veliciu, care de când a căzut bolnav din

cauza șederei sale în temnița dela Vaț, trăiește suferind în comuna Chișineu.

Elevii s'au reprezentat cu declamații și cântări frumos executate.

La sfârșit revizorul școlar d. I. Moldovan mulțumește corpului învățătoresc. D. general Bădescu adresează elevilor cuvinte de însuflețire și îndemn la muncă spre binele neamului.

D. prefect dr Veliciu aduce elogii învățătorilor și vorbește despre mucenicii acestora.

Serbarea s'a terminat cu urale la adresa MM. LL. Regele și Regina, la adresa armatei și a României-mari.

După amezzi la orele 3 a avut loc o festivitate la liceul Moise Nicoară.

Sala liceului era tixită de publicul ce a venit să ia parte la aceasta sărbătoare.

Erau de față dnii generali Jitiianu și Bădescu, prefectii și notabilitățile orașului, și un public ales.

Programul anunțat a fost sporit cu un punct.

D. căpitan Stoica a citit un poem intitulat: „Sărbătoarea visului de aur al României“, poem scris cu 30 de ani în urmă și în cari se fac profetii cu privire la evenimentele prin care am trecut.

Atât declamațiile elevilor cât și corurile executate de corul elevilor condus de d. profesor Petrescu au avut deplin succes și au dat dovadă de munca serioasă ce se depune de corpul profesoral al liceului.

Un înălțător și frumos discurs festiv a fost rostit de d. profesor Blaga.

La noi — a spus d. Blaga — nu s'a putut desvolta cultul trecutului din cauza regimului sub care am stat. Noi nu am trăit pentru noi; căci brațele noastre munceau pentru străini. Sângele ni-l vărsam pentru gloria altora și răsplata jertfelor ne-a fost robia trupească. Mai mult încă, asupritorii încercau să ne fasifice și idealurile și să întunece în noi și amintirea originii, care ne leagă de frații noștri.

A trebuit ca o mare de sânge să spele aceasta tiranie păcătoasă pentru ca azi întâiașdată să închinăm o zi de muncă trecutului nostru.

Prin biruința dreptății ne-am câștigat dreptul asupra vieții noastre, ne-am câștigat libertatea.

Acum avem însă și obligații. Dacă până aci ni s'a cerut pentru România-mare ca să jertfim viața, acum ni se cere să trăim în muncă și cinste pentru mărirea ei viitoare.

Nu putem prăznui mai demn ziua libertății și unirii naționale decât închinându-ne munca și sufletul patriei și aducându-ne aminte de toți cei morți și vii cari au trăit viața în slujba împlinirii idealului național.

Să ne închinăm dar părinților noștri, marelui Domnitor, care reprezintă această unitate, armatei române și conducătorilor ei, cari și-au vărsat sângele pentru libertatea noastră. Să ne aducem apoi aminte și de cei ce ne urăsc pe noi; lor le aducem darurile poporului românesc din Adunarea dela Alba-Iulia: libertatea egalitatea și frățietatea și nu le cerem, nici limba, nici credința cum au cerut-o ei dela noi, ci nu mai să-și închine munca și sufletul patriei noastre, România Mare. Întrucât ar respinge aceste daruri și ar nutri în inimile lor visuri deșerte, avem în mână și o sabie, să știe lumea întreagă că murim mai bine în luptă cu glorie deplină.

Dela liceu întreg auditorul s'a dus să asiste la festivitatea dela seminar.

Studentii dela teologie și elevii și elevele școlii normale s'au prezentat cu un bogat program de cântări, declamații și disertații.

După cântarea Imnului regal de corul mixt condus de d. prof. Lugoianu, directorul seminarului, d. dr T. Botiș a rostit cuvântarea de deschidere.

Adunarea dela Alba-Iulia — spune dsa — e fără îndoială cea mai grandioasă și în

consecințele ei cea mai importantă manifestare politică a neamului românesc din Dacia superioară, e praznicul în care s'a împlinit o necesitate istorică, e preamărirea unei faze din evoluția culturală, politică, socială și economică, ce trebuia să urmeze, conform legilor, după care decurge procesul de civilizație al popoarelor, cari corăspunzând planurilor vecinice dumnezeiești și ordinii morale, au drept de existență pe acest pământ.

Realizarea idealului național e rezultatul unor activități și jertfe de 18 veacuri.

Credința adevărat creștinească a conservat viața sufletească, notele distinctive ale acestei vieți și a susținut veacuri de rândul conștiința unită.

Iubirea gliei strămoșești a susținut continuitatea neamului, contestată de dușmanii acestuia.

Vitejia străbună a apărut avutul strămoșesc, moștenirea părintească, ce a fost zidul de apărare contra islamului și asiaticismului și al culturii și civilizației europene, iar acum contra bolșevismului.

În războiul pentru independență am făcut coroana de oțel pentru primul rege al României, iar prin războiul victorios pentru întregirea neamului vom împodobi fruntea regelui desrobitor, Ferdinand I, primul rege al tuturor Românilor, cu coroana de aur, cucerită unui împărat.

Consolidarea României Mari se va face prin jertfele și munca cinstită a noastră și a urmașilor noștri.

Termină, cerând tuturor să serbeze marea victorie a neamului.

Dșoara L. Drăgan, elevă de cl. III normă a declamat poezia „Imnul unirei“ de I. Băilă. D. Tihoiu elev de cl. III norm. a citit o disertație despre „Alba-Iulia“. Dșoara M. Crâșnic elev. cl. IV. norm. a cântat la pian „Erculeanu“ de I. Mureșanu. D. F. Codreanu teo curs I. a declamat „Trei Doamne“ de C. Coșbuc. D. St. Bogdan a cântat „Sbori în nopții negru flutur“ de A. Bena, acompaniat la pian de dșoara M. Crâșnic. D. F. Codrea a citit disertația despre „Libertate“, iar punctul din urmă al programului a fost „Pe nostru steag e scris unire“ cântat de cor mixt.

Seara la otelul Crucea Albă a avut loc petrecerea aranjată de regimentul de infanterie 3 Oit în onoarea societății române din Arad.

S'a întâlnit aci întreagă societatea aleasă română din Arad.

Târziu în zori s'a terminat petrecerea care a încheiat programul sărbătorii libertății.

Colecta pentru

biserica Mărășești

Valer Cristea preot în Zimbru	cor.	56-
Iuliu Lazarescu preot în Căprioara		120-
Suma din urmă:		24.709
Total:	cor.	24.885

Teatru, Muzică, Cinematografe.

Tacia Fulda în Arad.

Zilele apropiate vom avea evenimente artistice deosebit de interesante.

Tacia Fulda, primabalerină din Berlin, genială dansatoare, va da o reprezentație în 6 Decembrie, în Palatul Cultural. S'a vorbit în multe rânduri despre pășirea pe scenă a artistei în Arad. Difilcutățile călătoriei au împiedecat însă de a veni la Arad. Ziarele din streinătate scriu cu admirație despre tehnica dansului amător al artistei. Apariției e fenomenală și strălucitoare. Singur costumele fantastice comandate pentru reprezentația ce o va da în Arad sunt fenomenale. În turneu artista e însoțită de discipul pianist, cunoscut și în Arad, Dr. Robert Kovaloszky, care se prezintă singur cu două puncte în program.

Bilete se pot cumpăra cu încredințarea la firma Bloch.

INFORMAȚIUNI.

— Zvonul care a circulat Vineri la Galați și Brăila că vaporul „Princesa Maria” ar fi fost aruncat în aer de o mână plutitoare în Dardanele este neîntemeiată. Vaporul se află actualmente în apele Dunării.

— Neamul Românesc declară că d. N. Iorga n'a avut, n'are și nu va avea intenția să facă parte din guvern.

— Regele primind demisia guvernului a autorizat pe fostul guvern să continue a gira afacerile țării până se va alcătui noua formație.

— D. dr. A. Demian, medic și senator a fost numit director la spitalul județean din Arad.

— Dl. Al. Vaida, a convocat eri pe șefii grupărilor politice pentru repartizarea locurilor ce urmează să le ocupe fiecare grup în cameră.

— După prezentarea actului de demisionare, a guvernului Văitoianu, șefii partidelor din bloc, s'au întrunit la casa dlui Mihaile Popovici, pentru a cumpăni importante chestiuni în legătură cu eventuala semnare a păcii.

— După ce d. general Văitoianu a înaintat la 30 Noemvrie M. S. Regelui demisia guvernului său, miniștrii s'au întrunit la ministerul de interne, unde d. general Văitoianu într-o frumoasă cuvântare și-a luat rămas bun de la colegii și camarazii, cari i-au ajutat să asigure libertatea alegerilor. Emoționanta cuvântare și-a încheiat-o declarându-se împăcat cu conștiința, că a rezistat tuturor presiunilor de a semna pacea. A adăugat, că dacă ar fi fost silit să semneze pacea, întâiu și-ar fi frânt sabia, apoi cerea să i-se taie mâna.

I-au răspuns d. ministru Ștefan C. Pop, Inculeț și Nistor, declarându-se partizani hotărâți ai politicii de rezistență.

— „Neamul Românesc” ocupându-se de condamnarea la moarte a socialistului Tănase, consideră acest verdict, ca un act de mare greșală politică, adăugând că M. S. Regele, trebuie să-l grațieze, spre a arăta tuturor, că nu are nevoie de astfel de satisfacții, — ce i-le oferă constituția.

— Duminecă seara a avut loc în sala restaurantului Panonia, un banchet dat de membrii direcțiunii financiare din Arad, cu prilejul împlinirii unui an dela marea zi a proclamării unirei tuturor românilor, întâmplată în adunarea dela Abla-Iulia. Întâmplarea a făcut ca la această serbare să poată lua parte și d. George Nedici, secretar general la rezortul finanțelor, fiind de față ca invitați și funcționarii vămei din Arad. Au rostit însuflețite toasturi d. Iuliu Arsenovici, d. Nedici, d. Dumitrescu, șeful vămei.

Este de remarcat faptul frumos, că la această serbare, răspunzând invitațiunii, au luat parte și funcționarii financiare, de naționalitate streină, dovedind armonia și sinceritatea alipirii lor către noua patrie. Petrecerea a luat sfârșit noaptea la 2 ore.

— La 22 Noemvrie a avut loc la „Căminul studentesc” din Cluj seara de cunoștință a tinerimii noastre universitare, la care au luat parte și profesorii, autoritățile civile și militare și toți studenții. Seria toasturilor a fost deschisă prin d. I. Groze după care a vorbit d. Tețu, președintele societății medicinștilor. Au vorbit apoi d. rector Sextil Pușcariu, dr. Bianu, prefectul Tâmaș, profesorul Dima ect.

— Membrii comitetului de supraveghere a căminului studentesc al învățătorilor din județul Arad, sunt invitați a lua parte la sesiunea care se va ține Joi, în 4 Decembrie 1919 a. m. la 10-12 ore, în localitatea birou-ului de la căminul studentesc. — Nicolae Mișu, Simeon Albu, secretar.

Un discurs al d. V. Goldiș.

D. V. Goldiș, ministru, a pronunțat următoarea cuvântare la banchetul bucovinenilor:

— Imi pare bine că nu mai sunt ministru, căci altfel n'ași putea vorbi cu libertate. S'a vorbit despre trecut pentru că sărbătorim o zi trecută. Dați-mi voe ca eu să vorbesc despre viitor. Azi s'a constituit primul parlament al României-Mari, nu pentru a releva trecutul, ci pentru a fundamenta viitorul neamului românesc. Neapărat e bine să ne aducem aminte de trecut pentru că el este izvorul prezentului și garanția viitorului. Dar dacă trecutul a fost mare datoria generațiilor prezente e să facă viitorul și mai mare. Azi s'a auzit la parlament și la această masă mereu cuvântul „democrație”. Se spune că parlamentul e chemat să aducă adevărata democrație. Dar să ne dăm seama ce e această democrație. Eu am fost profesor și am văzut adesea că școlarii știau să pronunțe o vorbă sau chiar o trază, dar nu erau în inima lor conștiinți de ce înseamnă acea frază. Să nu se întâmple tot așa și cu cuvântul democrație. Dacă explicăm în mod lexical aristocratic înseamnă domnia celor buni adică se presupune că sunt oameni buni și mai puțin buni și admitem ca cei mai buni să stăpânească pe ceilalți. Democrație înseamnă domnia poporului. Asupra cui? Asupra sa însăși. Pentru că poporul este o integritate. Când zic popor nu zic nici muncitor, nici domn, nici conți, nici baroni, ci întregul popor. De aici tragem concluzia logică ca în mintea poporului să prindă rădăcini concepția intereselor tuturor, nu a intereselor particulare, sau ale unei clase. Dacă permitem ca interesele unei clase să domnească, aceasta nu mai e democrație. Democrație nu este domnia muncitorilor asupra proprietarilor.

Noi vrem democrația adevărată care nu se poate întemeia pe ură, ci numai pe iubire. Legile iubirei trebuie să conducă democrația. Chiar și socialismul e dușman al democrației. Dar democrația e o chestie a noastră internă cu ajutorul căreia ne vom ridica peste interesele de clasă.

Parlamentul are și datoria să reguleze raporturile acestui stat cu celelalte popoare din lume. Pentru moment chestiunea externă e cea mai importantă. Pentru chestiunea externă trebuie dreptate și adevăr. Oricâte milioane de baionete au luptat contra dreptății, tot baionetele au pierdut. Cel ce de frica baionetelor a părăsit iubirea dreptății, s'a ucis. De aceea în rezolvirea chestiei externe, călăuză trebuie să fie numai adevărul. Oricât ne-ar amenința alte puteri pentru ca să ne supuie, neamul românesc va trebui să rămâne sluga adevărului. Dacă noi, ardelenii, ne-am fi plecat capul sub nedreptate, Ardealul n'ar mai exista. Dar el n'a cedat a suferit înge-nunchieri, întemnițări și suflul său nu și l'a lăpădat. Dacă și-ar fi dat suflul, dorobanțul român ar fi găsit în Ardeal numai munți și stânci și nu oameni.

De aceea fraților, în chestia externă doresc și prefer să fiu fiul unui popor care moare apărând dreptatea, decât fiul unui popor care trăește în slugărnice (Aplauze furtunoase).

Sunt convins că dacă nația română întregită va ști să înfrunte nedreptatea preferind să moară de cât să se supună, ea va învia la o viață glorioasă.

Văd aici un reprezentant al democrației adevărate. Christos a fost cel mai mare democrat și socialist, căci a consacrat vorba: „Iubește chiar pe dușmanul tău”. Văd în fruntea mesei un reprezentant al adevăratei democrații, al adevăratei dreptăți, pe I. P. S. S. Mitropolitul Repta, acest apostol, demn urmaș al Domnului și pentru acest luptător al națiunii ridic paharul meu.

x Asociația arădană a invalizilor de războiu, își ține adunarea lunară obișnuită, în localul asociațiunii, la 7 Decembrie a. c. orele 9 a. m.

A 751

Președinția.

TELEGRAME.

Răspunsul guvernului la ultima notă a aliaților.

București 1. — Guvernul român a remis azi reprezentanților antantei răspunsul său la nota consiliului suprem, declarând, că numai guvernul parlamentar va putea da răspunsul definitiv la această notă. S'a cerut în consecință un nou termen pentru darea răspunsului definitiv.

Generalul Coandă spre Paris.

București 1. — D. general Coandă, delegatul României la conferința de pace, a plecat azi cu simplonul spre Paris.

Bucovinenii pentru rezistență.

București 1. — După „Indreptarea” deputații bucovineni, au hotărât să urmeze politică de rezistență și să nu semneze pacea în condițiunile de acuma.

Consfătuirile blocului parlamentar.

București. La 1 Decembrie, comitetul blocului parlamentar a discutat cu privire la persoana, care trebuie indicată regelui, pentru formarea guvernului.

Nu s'a comunicat rezultatul acestor consultațiuni.

La ora 4 d. a. d. Vaida a avut o consfătuire cu biroul camerei, iar la 5 d. a. d. a fost primit în audiență de rege. La ora 6 seara a fost primit de Suveran d. Bujor, președintele senatului.

Criza de guvern

București 1. Până în prezent criza guvernamentală este încă nerezolvată. Goldiș a declarat ziarului „Viitorul”, că nu știe cine va forma noul guvern dar că la nici un caz nu va intra în noua formațiune. După d. Goldiș este probabil un guvern Iorga, Vlad sau Maniu. Toți miniștrii s'au întrunit eri d. a. la ministerul de interne apoi s'au prezentat în corpore la M. S. Regele, înaintându-i demisia.

Ungaria la conferința de pace.

Lyon 1. „Berliner Tagblatt” află din Viena, că delegații pentru conferința de pace ai Ungariei, prezidați de contele Albert Apponyi așteaptă a fi invitați să se prezinte la conferința de pace. Ungurii speră că tratativele se vor face repede și tratatul va fi semnat mai târziu la 15 Ianuarie 1920.

Constituirea guvernului belgian.

Lyon 1. Guvernul belgian, eșit din partidul liberalilor, s'a constituit sub președinția lui Delacroix, care și-a păstrat portofoliul afacerilor externe.

Nou grup politic independent.

București 1. Deputații independenți, cuprinzând și pe liberalii disidenți s'au constituit într'un nou grup politic, numărând peste treizeci de membri.

Lady Astor membră în camera comunelor.

București 1. — Lady Astor a fost aleasă membră în camera comunelor cu 24495 de voturi contra 9992, obținute de candidatul muncii.

Nouii agitații în Irlanda. Autonomia insulei Malta.

Paris 1. Din Londra se anunță că în Irlanda, partizanii autonomiei, au reînceput să se agite pentru dobândirea autonomiei irlandeze.

Agitația a fost provocată prin decretul lege, prin care guvernul englez, a asigurat deplina autonomie internă a insulei Malta, pentru uriașele jertfe aduse în cursul războiului. Ziarele sinfeiniste recapitulează jertfele aduse de partidul autonomist din Malta, în război și le găsește cu mult mai mici decât pe ale autonomiștilor irlandezi, toate zierele pretind energic deplina autonomie internă.

Cenzurat: T. P. Nicolin.

Vasile Savel. Intr'un sat de contrabandiști. Nuvele. Lei 2.

N. Iorga. Istoria Românilor pentru popor. Ediția III. Lei 17-50.

Björnstjerne Björnson. Mary. Roman. Tradus de Dr. Horia Petrea-Petrescu. Lei 3-25.

Leon Tolstoi. Război și pace. Roman istoric. Traducere de Adrian C. Corbul, în 3 volume (al 4-lea sub tipar) prețul unui volum Lei 2-50.

Octavian Goga. Insemnările unui trecător. Crâmpoie din sbuciumările dela noi. L. 3-50
Zaharie Bârsan. Impresii de teatru din Ardeal. Lei 2-.

Ioan Russu Șirianu. La Roma. Note de călătorie. Lei 2-.

Lucian Bolcaș. La cărările vieții. L. 1-50.
Lucian Bolcaș. Seri albastre. (Pentamecor). Lei 1-50.

De vânzare la: **LIBRĂRIA „CONCORDIA“**
Arad, strada Francisc Deak numărul 39.

GEAMURI

se află de vânzare cu
preț maximal la

MIHAI NICOARĂ, „Hotel Panonia“

Un învățăcel

din casă bună sa primește în prăvălia mixtă, la **Ioan Cuțean**, comerciant Brad (județul Hunedoara). Cu746

**Acid nitric (crud),
Acid cloridrich (crud),**
Cumpără ZINCOGRAFIA „CONCORDIA“
Arad, str. Zrinyi Nr. 1 a.

**ESENȚE DE
ROM ȘI LICHER**
SE CAPĂTĂ ENGROS
LA **TEODOR ERENYI**
ARAD, STR. DOBO 3.

IN ATENȚIUNEA COMERCIANȚILOR DE
VINURI ȘI PROPRIETARILOR DE VII.

Magazin permanent de butoaie
pentru vin, de toate măsurile.

LUDOVIC BAUMANN, comerciant de butoaie. :: Arad, Piața Libertății No II.
Ba 553-20

ATELIER DE ZINCOGRAFIE.

EXECUTĂ CLISEIE DUPĂ DESEN (LINIARE)
DUPĂ FOTOGRAFIE (AUTOTYPIE) FOTO-
LITO etc., COMENZILE SE PRIMESC LA:

TIPOGRAFIA CONCORDIA SOC. PE ACȚII
SECȚIA ZINCOGRAFICĂ, ARAD, Str. ZRINYI 1a.

CEL MAI MODERN INSTITUT
TIPOGRAFIC ROMÂNESC DIN
ARDEAL BĂNAT ȘI CRIȘANA

CONCORDIA

SOCIETATE PE ACȚIUNI.
ARAD STR. ZRINYI 11a.
TELEFON No 570.

Fiind aprovizionat cu cele mai
moderne mașini din străinătate:
ra mașini de coler, mașini de țipar,
mașini de vărsat clișee, precum și
cu cele mai moderne lito. e. Primește
spre executare tot felul de opuri,
reviste, fol, placate, registre,
tipărituri pentru bănci și societăți
precum și tipărituri administrative
și advocaționale, invitări de logodnă,
cununie și p. petreceri. Anunțuri
funerale se execută cu cea mai mare
urgență.

Serviciu prompt. Prețuri moderate.

CETIȚI ȘI RĂSPÂNDIȚI

„ROMÂNUL“

Ziar național independent
din Arad. :-: Acest ziar care
a purtat întotdeauna luptă
aprigă pentru drepturile
noastre naționale, este unul
dintre cele mai bune și
răspândite ziare românești.

